

**EUSKO
IKASKUNTZA**
Asmoz ta Jakitez

EUSKO IKASKUNTZAREN MANUEL LEKUONA SARIA

2021eko deialdia Inprimaki arautua

OHAR GARRANTZITSUA. Norberaren datuak babesteko indarrean dagoen legeria betez, Eusko Ikaskuntzak jakinarazten dizu bilduriko norberaren datuek tratamendu informatizatua izango dutela sariaren helburua kudeatzeko. Orobat, Eusko Ikaskuntzak jakinarazten du sartzeko, zuzentzeko, bertan behera uzteko eta aurka egiteko eskubideak erabili ahal izango dituela fitxategiaren arduradunaren aurrean, dela posta elektronikoaren bidez ei-sev@eusko-ikaskuntza.eus, dela posta arruntaren bidez, erakundearen helbidean: EI/SEV Norberaren Datuen Arduraduna, Miramar Jauregia, Miraconcha 48, 20007 Donostia.

PREMIO MANUEL LEKUONA DE EUSKO IKASKUNTZA

Convocatoria 2021 Impreso normalizado

IMPORTANTE En cumplimiento de la legislación vigente de protección de datos personales, EI-SEV le informa que los datos personales recabados serán objeto de tratamiento informatizado con la finalidad de gestionar la candidatura del premio. Igualmente, EI-SEV le informa que podrá ejercitar los derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición ante el responsable del fichero por correo electrónico: ei-sev@eusko-ikaskuntza.eus, o por correo convencional en la dirección de la entidad: EI-SEV Responsable de datos personales, Miramar Jauregia, Miraconcha 48, 20007 Donostia- San Sebastián.

Eusko Ikaskuntza

Manuel Lekuona sarietako epaimahairi
Al jurado del premio Manuel Lekuona

Jaun andre agurgarri horiek,

Idazki honen bitartez eta atxikita doazen inprimaki arautuaren eta bestelako dokumentazioaren bitartez, Eusko Ikaskuntzak bultzatutako 2021eko Manuel Lekuona sarietarako Elixabete Garmendia Lasa andrearen hautagaitza aurkeztu nahi dugu.

Elixabete Garmendiak (Ormaiztegi, 1953) Euskal Herria eta gizarterekiko izan duen konpromisoa adierazgarria dela eta euskal kulturari eta herrigintzari ekarpen nabarmenak egin dizkiola uste baitugu.

Kazetaritza jarduera oinarri izanda, Elixabete Garmendiak ibilbide profesional eta pertsonal eredugarria izan du. Euskarazko prentsaren garapenean, idatzian zein ikus-entzunezkotan, izan duen papera azpimarratzeko modukoa da, bere emaria guztiz emankorra izanda berrogeita hiru urteko ibilbide profesionalean.

Halaber, nabaria da euskal kulturari egin dion ekarpena. Elixabete Garmendiak sareak josi eta gizartea egin izan du, ardatz ikuspegi humanista batetik abiatuta eta konpromiso etikoan oinarrituta.

Guzti horrek, gure aburuz, 2021eko Manuel Lekuona saria jasotzeko hautagai ezin hobea egin du eta bere hautagaitza aurkezten diogu Eusko Ikaskuntzari.

Estimadas señoras y señores,

Por medio de este escrito, el impreso normalizado cumplimentado y el resto de la documentación, deseamos presentar la candidatura de doña Elixabete Garmendia Lasa a la edición 2021 del premio Manuel Lekuona, impulsado por Eusko Ikaskuntza.

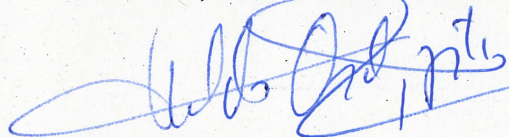
Una candidatura que se basa en el significado compromiso que ha mostrado Elixabete Garmendia (Ormaiztegi, 1953) con Euskal Herria y con la sociedad, que ha supuesto una notable aportación a la cultura y al pueblo vascos.

Desde la base de su actividad periodística, Elixabete Garmendia ha tenido una trayectoria profesional y personal ejemplar. Su papel en el desarrollo de la prensa en euskera, tanto escrita como audiovisual, es digno de destacar a lo largo de sus cuarenta y tres años de carrera profesional, con un caudal especialmente fructífero y significativo.

Asimismo, resulta del todo evidente su aportación a la cultura vasca. Elixabete Garmendia ha trabajado tejiendo redes y construyendo sociedad desde una perspectiva humanista y de compromiso ético.

Todo ello, a nuestro juicio, hace que sea una persona adecuada para recibir el premio Manuel Lekuona 2021, por lo que presentamos esta propuesta a Eusko Ikaskuntza.

Erreterian, 2021eko irailaren 10ean

Hautagaitza sustatzen duen taldea eta bere izenean
Grupo promotor de la candidatura y en su nombre

**EUSKO
IKASKUNTZA**
Asmoz ta Jakitez

EUSKO IKASKUNTZAREN MANUEL LEKUONA SARIA

3. PROPOSAMENAREN ARRAZOIAK

3.1. Hautagaia aurkezteko arrazoiak (bere ibilbidea, euskal kulturarekin konpromiso eta ekarpen nagusiak, dibulgazio lanak, eremu akademikotik kanpo duen eskarmentua...)

INPRIMAKO HONEKIN BATERA BIDALI BEHAR DEN DOKUMENTAZIOA:

- ✓ Aurkezpen eskutitza
- ✓ Curriculum Vitae
- ✓ Hautagaiaren argazkia
- ✓ Beste: Babesleak: José Echegoyen, Miren Elixabete Imaz, Edorta Kortadi, Miren Urquijo, Hiromi Yoshida, Iñaki Zarraoa

Tokia, data eta sinadura

OHAR GARRANTZITSUA. Norberaren datuak babesteko indarrean dagoen legeria betez, Eusko Ikaskuntzak jakinarazten dizu bilduriko norberaren datuek tratamendu informatizatua izango dutela sariaren helburua kudeatzeko. Orobat, Eusko Ikaskuntzak jakinarazten du sartzeko, zuzentzeko, bertan behera uzteko eta aurka egiteko eskubideak erabili ahal izango dituela fitxategiaren arduradunaren aurrean, dela posta elektronikoaren bidez ei-sev@eusko-ikaskuntza.eus, dela posta arruntaren bidez, erakundearen helbidean: El/SEV Norberaren Datuen Arduraduna, Miramar Jauregia, Miraconcha 48, 20007 Donostia.

**EUSKO
IKASKUNTZA**
Asmoz ta Jakitez

PREMIO MANUEL LEKUONA DE EUSKO IKASKUNTZA

3. RAZONES PARA LA PROPUESTA

3.1. Razones para la presentación de la propuesta (su trayectoria, compromiso y aportaciones principales a la cultura vasca, trabajo de divulgación, experiencia fuera del ámbito académico...)

DOCUMENTACIÓN A PRESENTAR JUNTO CON ESTE IMPRESO:

- ✓ Carta presentación
- ✓ Curriculum Vitae
- ✓ Fotografía de la candidatura
- ✓ Otros: José Echegoyen, Miren Elixabete Imaz, Edorta Kortadi, Miren Urquijo, Hiromi Yoshida, Iñaki Zarraoa

Lugar, fecha y firma

IMPORTANTE En cumplimiento de la legislación vigente de protección de datos personales, El-SEV le informa que los datos personales recabados serán objeto de tratamiento informatizado con la finalidad de gestionar la candidatura del premio. Igualmente, El-SEV le informa que podrá ejercitar los derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición ante el responsable del fichero por correo electrónico: ei-sev@eusko-ikaskuntza.eus, o por correo convencional en la dirección de la entidad: El-SEV Responsable de datos personales, Miramar Jauregia, Miraconcha 48, 20007 Donostia- San Sebastián.

Elixabete Garmendia Lasa (Ormaiztegi, 1953)

Ikasketak

- 1971-1976 Nafarroako Unibertsitatean Informazio Zientzietan lizentzia.
- 1996-1997 Eusko Ikaskuntzaren Jakitez programan ikasle.
- 2015-2017 Euskal Herriko Unibertsitatearen Gizarte Antropologiako masterra.

Ibilbide profesionala

- 1976-1981 *Zeruko Argia/Argia* astekarian erredaktore. Zuzendari 1979tik.
- 1981-1986 Gipuzkoako Diputazioan Euskara eta Kultura saileko teknikari.
- 1986-2018 Euskal Telebistako Albistegien sailean:
 - * *Hemen eta munduan* erreportaje saioan erredaktore (1988-1991).
 - * *Ados eztabaida* saioan erredaktore (1992-1993).
 - * *Euskadi zuzenean* magazinean koordinatzaile (1994-1995).
 - * *Bertatik Bertara* magazinean koordinatzaile (1995-1996) eta zuzendari (1997-2002).
 - * *Postdata* erreportaje laburren saioan erredaktore (2002-2009).
 - * *Azpimarra eztabaida* saioan erredaktore (2010-2011, 2015-2016).
 - * *Eguneroko Albistegietan* erredaktore hainbat alditan.

Kolaborazioak beste hedabide batzuetan

- Irratian: Euskadi Irratia, Radio Euskadi, Segura Irratia, Euskalerrria Irratia.
- Prentsan: *Argia*, *Jakin*, *Emakunde*, *Goierriko Hitza*, *Euskonews*, *RIEV*, *Oarso* urtekaria, *Zerain* urtekaria, *Ankulegi* antropologiako aldizkaria, *Berria* (2014tik Iritzia sailean).

Argitalpenak

- *Yoyes desde su ventana* (1987), koordinatzaile.
- *Maestros en empresa familiar* liburuan (Koord. Cristina Aragón, Deustoko Unibertsitatea, 2004) Ignacio Garmendia Insaustiren soslai.
- *Non zenden emakumeak. La mujer vasca en el exilio de 1936* (Saturraran argitaletxea, Donostia, 2007), Balendiñe Albizu poetari eta Polixene Trabudua gerra aurreko mitinlariari buruzko artikulua.
- *Mikel Atxaga bidegilea* (2009) liburuan protagonistaren soslai: *Mikel Atxaga. Senezko kontalaria, hitzez eta idatziz*.
- *36ko gerra Ormaiztegin* (Eusko Ikaskuntza, Lankidetzan bilduma, 2012).
- *Euskara begaz: euskal iratiak 80 urte, 1932-2012* (Gipuzkoako Foru Aldundia, 2012) Koldo Ordozgoiti eta Inazio Mujikarekin batera, Koldo Ordozgoitiren zuzendaritzapean.
- *Emakumeak, hitza eta bizitza* (Euskal Herriko Unibertsitatea-Bizkaiko Foru Aldundia, 2013) liburuan, Haydée Agirre eta Polixene Trabudua mitinlariari buruzko artikulua.
- Jaurlaritzaren Bidegileak sailean argitaratutako biografiak (1998-2020): *Gregorio Mujika, Balendiñe Albizu, Gerhard Bähr, Patxi Etxeberria, Polixene Trabudua, M. Angeles Garai, Karmele Goñi, Xabier Peña, M. Pilar Lasarte, Mikel Atxaga eta Miren Jone Azurza*.
- *Carlos Garaikoetxea, lider bat lehendakari* (Aleka bilduma, 2018).
- *nanoGUNE, txikiaren xarma* (CIC nanoGUNE, 2021).

Ikerketa lanak

- *Zerain (1975-1997): herri baten berpiztea*, Eusko Ikaskuntzaren Jakitez programarako. www.euskonews.com/0011zbk/gaia1103eu.html
- *Emakume ezkonduak fabriketan: arrotz izatetik nor izatera. 1970eko hamarkadan Ormaiztegiko lantegietan egindako urratsaren gakoak*. Euskal Herriko Unibertsitatearen Gizarte Antropologiako master amaierako lana (2017ko iraila).

Dokumentalak

- Jose Luis Ansorena musikariari buruzkoa, berari egindako elkarrizketan oinarritua, Eusko Ikaskuntzaren Manuel Lekuona saria jaso zuenean estreinatua (2012-06-21).
- Ixaka Lopez Mendizabalen *Xabiartxo* liburuari buruzkoa, Eusko Legebiltzarrak eta Sancho el Sabio Fundazioak antolatutako *Gure Xabiartxo* erakusketarako. Euskal Telebistan emititua (2014-12-03).
- *36ko gerra Ormaiztegin*, Ormaiztegiko Udalak eta Eusko Ikaskuntzak egindako deialdiaren baitan (2015eko irailean estreinatua).

Hitzaldiak eta mahai-inguruak

- Euskarazko Kazetaritzaren I. Kongresuan (Bilbo, 2004) sarrera hitzaldia: *Euskal kazetari modernoaren pausajea: ukapenetik izatera*.

- Hamaika Bide elkarteak antolatutako *Non zeuden emakumeak? Emakumea 1936ko euskal erbestean* jardunaldietan (San Telmo Museoa, Donostia, 2005), mahai-inguru kide *Polixene eta Balendiñe* hitzaldiarekin.
- *Polixene eta Balendiñe* solasaldia Donostiako Irale ikastegian (2006).
- *Euskara begaz: Euskal irratia 80 urte* jardunaldien barruan, mahai-inguru kide *Euskara irratian, hedabide berri bat euskararentzat* hitzaldiarekin (Koldo Mitxelena Kulturunea, Donostia, 2012ko martxoa).
- Pizkundeko emakumei buruzko jardunaldietan, *Emakume politikariak* hitzaldia (Mungia, 2012ko martxoa).
- Bilboko Euskaldunan, Emakume Abertzale Batzaren 90. urteurreneko ekitaldian, Haydée Agirre eta Polixene Trabudua mitinlariei buruzko testigantza (2012ko abendua).
- Euskal Herriko Unibertsitatearen Udako Ikastaroetan, *Komunikabideak, gatazka eta bizikidetzak: tirabirak binetetan* ikastaroaren baitan, euskal prentsa eta gatazkari buruzko mahai-inguruan partaide (Donostia, Miramar jauregia, 2016-07-01).
- Zerainlab-ek eta Eusko Ikaskuntzak antolatutako etorkizuneko herri txikiei buruzko kongresuan, *Komunitate bizitza XXI. mendean: sustraiak eta etorkizuneko erronkak* mahai-inguruan moderatzaile (Zerain, 2016-11-18).
- Bizkaiko Diputazioak antolatutako *Adinekoen iruditeri soziala* jardunaldien baitan, *Adinekoen irudiaren eboluzioa euskal komunikabideetan* hitzaldia (Bilbo, Euskalduna jauregia, 2019-02-14).
- *Zeruko Argia-Argiaren* mendeurrena ospatzeko *Zerukotik lurrekora* zikloan hitzaldia: *Euskarazko kazetaritzaren intrahistoria bat* (Donostia, San Telmo museoa, 2019-05-28).
- *Joxe Azurmendi Kongresuan* hitzaldia: *Zegamatik Arantzazura, pentsalariaren leben paisaiak* (Donostia, San Telmo museoa, 2019-12-12).
- Burgosko Prozesuaren 50. urteurreneko mahai-inguruan, moderatzaile-kide (Eibar, Koliseo antzokia, 2020-12-03).
- *Emakume ezkonduak fabriketan. Taladrina usaina* hitzaldia, Beasaingo Udal Euskaltegiko ikasleentzat (2021-03-08).
- *Naparra, kasu irekia* mahai-inguruan moderatzaile (Martin Ugalde Foroa, Andoain, 2021-04-22).

Epaimahaietako kide

- Rikardo Arregi kazetaritza sarietan (1989-1993), Andoaingo Udalaren eskutik.
- Debako Udalak eta Elkar argitaletxeak antolaturiko Tene Mujika lehiaketan (2005-2015, 2019-2020).

Ikuskizunen arloan

- *Ardo bat koreografoarekin* ekitaldiko sei saiotan animatzaile (Donostia Kultura, Victoria Eugenia antzokia, 2012-2014).
- *Ormaiztegi 400* ikuskizunaren gidoigile kide, herriaren 400. urteurrenaren ospakizunerako (Ormaiztegi, 2015-04-25).

Sariak

- Rikardo Arregi saria ETBko *Bertatik Bertara* saioko lantaldeari (2000).
- Argia saria ETBko *Postdata* saioko lantaldeari (2006).
- Euskal Kazetarien Elkarrekin eta Kazetarien Euskal Elkargoak ematen dituzten sarien baitan, Ibilbide Profesionalari saria (Bilbo, 2019-11-05).

Elixabete Garmendia Lasa (Ormaiztegi, 1953)

Estudios

- 1971-1976 Licenciatura en Ciencias de la Información por la Universidad de Navarra.
- 1996-1997 Alumna en el programa Jakitez de Eusko Ikaskuntza.
- 2015-2017 Master de Antropología Social en la Universidad del País Vasco.

Trayectoria profesional

- 1976-1981 Redactora en el semanario *Zeruko Argia/Argia*. Directora desde 1979.
- 1981-1986 Técnico de Euskera y Cultura en la Diputación de Gipuzkoa.
- 1986-2018 periodista en el área de Informativos de Euskal Telebista:
 - * Redactora en el programa de reportajes *Hemen eta Munduan* (1988-1991).
 - * Redactora en el programa de debate *Ados* (1992-1993).
 - * Coordinadora del magacín *Euskadi Zuzenean* (1994-1995).
 - * Coordinadora del magacín *Bertatik Bertara* (1995-1996) y directora (1997-2002).
 - * Redactora en el programa de reportajes breves *Postdata* (2002-2009).
 - * Redactora en el programa de debate *Azpimarra* (2010-2011, 2015-2016).
 - * Redactora de informativos diarios en diferentes épocas.

Colaboraciones en otros medios

- En radio: Euskadi Irratia, Radio Euskadi, Radio Segura, Euskalerrria Irratia.
- En prensa: *Argia*, *Jakin*, *Emakunde*, *Goierriko Hitza*, *Euskonews*, *RIEV*, *anuario Oarso*, *anuario Zerain*, revista de antropología *Ankulegi*, *Berria* (desde 2014 en la sección de opinión).

Publicaciones

- Coordinadora del libro *Yoyes desde su ventana* (1987).
- Perfil de Ignacio Garmendia Insausti en el libro *Maestros en empresa familiar* (Coordinadora: Cristina Aragón. Universidad de Deusto, 2004).
- Artículo sobre la poetisa Balendiñe Albizu y la activista y escritora Polixene Trabudua en el libro *Non zëuden emakumeak. La mujer vasca en el exilio de 1936* (editorial Saturrarán, Donostia, 2007).
- Perfil del protagonista en el libro *Mikel Atxaga bidegilea* (2009).
- Autora del libro *36ko guerra Ormaiztegin* (Eusko Ikaskuntza, colección Lankidetzan, 2012).
- Co-autora, junto con Koldo Ordozgoiti e Inazio Mujika de la obra *Euskara begaz: euskal irratia 80 urte, 1932-2012*, dirigida por Koldo Ordozgoiti (Diputación de Gipuzkoa, 2012).
- Artículo sobre Haydée Agirre y Polixene Trabudua en el libro *Emakumeak, hitza eta bizitza* (Universidad del País Vasco y Diputación de Bizkaia, 2013).
- Biografías breves publicadas en la colección Bidegileak editada por el Gobierno Vasco (1998-2020): *Gregorio Mujika, Balendiñe Albizu, Gerhard Bähr, Patxi Etxeberria, Polixene Trabudua, M. Angeles Garai, Karmele Goñi, Xabier Peña, M. Pilar Lasarte, Mikel Atxaga y Miren Jone Azurza*.
- Autora del relato biográfico *Carlos Garaikoetxea, lider bat lehendakari* (colección Aleka, 2018).
- Autora del libro *nanoGUNE, txikiaren xarma* (CIC nanoGUNE, 2021).

Trabajos de investigación

- *Zerain (1975-1997): herri baten berpiztea*, realizado para el programa Jakitez de Eusko Ikaskuntza. www.euskonews.com/0011zbnk/gaia1103eu.html.
- Trabajo final en el master de Antropología Social de la UPV: *Emakume ezkonduak fabriketan: arrotz izatetik nor izatera. 1970eko hamarkadan Ormaiztegi lantegietan egindako urratsaren gakoak* (septiembre 2017).

Audiovisuales

- Documental sobre la trayectoria de José Luis Ansorena, basado en la entrevista en profundidad realizada al músico. Estreno en el acto de entrega al protagonista del premio Manuel Lekuona 2011 (21-06-2012).
- Documental sobre el libro *Xabiartxo* de Ixaka Lopez Mendizabal, realizado para la exposición *Gure Xabiartxo* organizada por el Parlamento Vasco y la Fundación Sancho el Sabio. Emitido en Euskal Telebista (3-12-2014).
- Documental *36ko gerra Ormaiztegin*, realizado dentro de la convocatoria del Ayuntamiento de Ormaiztegi y Eusko Ikaskuntza (septiembre de 2015).

Conferencias y charlas

- Conferencia en el I. Congreso sobre Periodismo en Euskera: *Euskal kazetari modernoaren pausajea: ukapenetik izatera*. (palacio Euskalduna, Bilbao, 2004).
- Copartícipe en mesa redonda con la charla *Polixene eta Balendiñe* en las jornadas *Non zæuden emakumeak? Emakumea 1936ko euskal erbestean*, organizadas por la asociación Hamaika Bide. (Museo San Telmo, Donostia, 2005).
- Charla *Polixene eta Balendiñe* en el centro Irale de Donostia (2006).
- Copartícipe en mesa redonda con la charla *Euskara irratian, bedabide berri bat euskararentzat*, dentro de las jornadas *Euskara hegaz: Euskal irratia 80 urte*, programadas por el centro Koldo Mitxelena. (Donostia, marzo de 2012).
- Charla *Emakume politikariak*, con motivo de las jornadas sobre las mujeres en el Renacimiento Vasco anterior a 1936. (Mungia, marzo de 2012).
- Testimonio sobre Haydée Agirre y Polixene Trabudua, en la celebración del 90 aniversario de Emakume Abertzale Batza (palacio Euskalduna, Bilbao, diciembre de 2012).
- Participación en la mesa redonda sobre prensa y conflicto vasco, dentro del curso *Komunikabideak, gatazka eta bizikidetzak: tirabirak binetetan*. (Cursos de Verano, UPV, 1-07-2016).
- Moderadora de la mesa redonda *Komunitate bizitza XXI. mendean: sustraiak eta etorkizuneko erronkak*, en el congreso sobre los pueblos pequeños organizado por Zerainlab y Eusko Ikaskuntza (Zerain, 18-11-2016).
- Charla sobre la evolución de la imagen de los mayores en los medios de comunicación vascos, dentro de las jornadas organizadas por la Diputación de Bizkaia (palacio Euskalduna, Bilbao, 14-02-2019).
- *Euskarazko kazetaritzaren intrahistoria bat*; conferencia impartida dentro del ciclo organizado por el semanario *Argia* en el centenario de la revista *Zeruko Argia* (Museo San Telmo, Donostia, 28-05-2019).
- *Zegamatik Arantzazura, pentsalariaren leben paisaiak*; conferencia en el Congreso sobre el pensador Joxe Azurmendi (Museo San Telmo, Donostia, 12-12-2019).
- Comoderadora en la mesa redonda sobre el 50 aniversario del Proceso de Burgos (Teatro Coliseo, Eibar, 2020-12-03).
- *Emakume ezkonduak fabriketan. Taladrina usaina*. Charla organizada por el Euskaltegi Municipal (Beasain, 8-03-2021).
- Moderadora en la mesa redonda *Naparra, kasu irekia*, organizada por el Foro Martin Ugalde (Andoain, 22-04-2021).

Jurados

- Miembro del jurado en los premios de periodismo Rikardo Arregi que organiza el Ayuntamiento de Andoain (1989-1993).
- Miembro del jurado en la convocatoria Tene Mujika que auspician el Ayuntamiento de Deba y la editorial Elkar (2005-2015, 2019-2021).

Colaboraciones escénicas

- Animadora en seis sesiones del encuentro entre público y coreógrafos denominado *Ardo bat koreografoarekin*, organizado por Donostia Kultura (teatro Victoria Eugenia, 2012-2014).
- Coguionista del espectáculo *Ormaiztegi 400*, en conmemoración del 400 aniversario de la fundación del pueblo (25-04-2015).

Premios

- Premio Rikardo Arregi al equipo del programa de ETB *Bertatik Bertara* (julio 2000).
- Premio Argia al equipo del programa *Postdata* (2006).
- Premio a la trayectoria profesional, concedido por la Asociación Vasca de Periodistas y el Colegio Vasco de Periodistas (Bilbao, 5-11-2019).